

A Pécsi Ítéltábla a dr. Udvarhelyi Olivér ügyvéd (fél címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** (címe) I. rendű, **II.rendű felperes neve** (címe) II. rendű, **III.rendű felperes neve** III. rendű, **IV.rendű felperes neve** IV. rendű, **V.rendű felperes neve** V. rendű (mindannyian Ausztria 6173, Oberperfuss, Kengelscheiben 12. szám alatti lakosok), **VI.rendű felperes neve** VI. rendű, **VII.rendű felperes neve** VII. rendű és **VIII.rendű felperes neve** VIII. rendű (mindannyian ... szám alatti lakosok) felpereseknek - a dr. Hollósy Tamás ügyvéd (fél címe) által képviselt **alperes** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2017. május 15. napján kelt 4.P.20.918/2016/30. számú részítélete ellen az I-II. rendű felperesek által 32. sorszám alatt benyújtott fellebbezés és az alperes által Pf.3. szám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részítéletét - fellebbezett részében - az indokolás részbeni módosítása mellett azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes a marasztalási összeg megfizetésére a jogerős részítelel kézbesítésétől számított 15 napon belül köteles.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek az I.-II. rendű felperesek mint egyetemleges kötelezettek 71.300 (hetvenegyezer-háromszáz) forint, a II. rendű felperes további 31.000 (harmincegyezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Kötelezi a feleket, hogy fizessenek meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - az I.-II. rendű felperesek mint egyetemleges kötelezettek 196.500 (egyszázkilenvenhatezer-ötszáz) forint, a II. rendű felperes további 77.900 (hetvenhétezer-kilencszáz) forint, az alperes 8.400 (nyolcezer-négyszáz) forint le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket.

A részítelel ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az I-II. rendű felperesek szülei, a III.-VIII. rendű felperesek nagyszülei 2014. április 3. napján közlekedési balesetben életüket veszítették. A balesetet okozó gépjármű vezetőjét a büntető bíróság jogerős ítéletével felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélte.

A felperesek az alperessel, mint a balesetet okozó gépjármű üzemeltetőjének kötelező felelősségbiztosítási szerződése alapján helytállni köteles alperesi biztosító társasággal szemben sérelemdíj és vagyoni kártérítés iránt terjesztettek elő keresetet. Az I. és II. rendű felperesek, mint együttes jogosultak - egyéb igények mellett - temetési költség címén 7.545 euró, hagyatéki

költségek címén (hagyatéki bírósági díj, közjegyzői díj, ingatlanszerzési adó, ingatlan-nyilvántartási bejegyzések díja) 6.582 euró, használaton kívüli hagyatékkal összefüggésben felmerült költségként (a megörökölt ingatlant terhelő fenntartási költségek a bérbeadás időpontjáig) 1.446 euró, míg a II. rendű felperes a büntető bírósági tárgyalásokon való megjelenésével kapcsolatban további 3.580,4 euró megtérítésére kérte kötelezni az alperest.

Az elsőfokú bíróság részítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 7.157,31 eurót, valamint a II. rendű felperesnek további 400 eurót. Ezt meghaladóan a keresetet a temetési költség, a hagyatéki költségek és a használaton kívüli hagyatékkal kapcsolatban felmerült költség, valamint a büntető bírósági tárgyalásokon való megjelenéssel kapcsolatosan felmerült költség címén érvényesített igények tárgyában elutasította.

Határozatának indokolása szerint a kötelező gépjármű felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 27.§-a értelmében helytállásra köteles alperesi biztosító társaság a Polgári Törvénykönyvről szóló 2003. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519.§-a alapján köteles megtéríteni a felpereseket ért kárt. A temetési költség címén érvényesített kárigény vitatott tételei közül - egyebek mellett - alaposnak találta az I.-II. rendű felperesek által a segítségnyújtásért és tolmácsolásért a szállásadóknak kifizetett 100 eurót, a virágkötőnek a virágkötési szolgáltatásért adott 50 eurót, és a temetésen éneklő három személy részére nyújtott 170 euró értékű tankolási jegyet. Álláspontja szerint e személyek értékkel bíró szolgáltatásokat nyújtottak, és az I.-II. rendű felperesek által felajánlott, eltúlzottnak nem tekinthető ellenszolgáltatás elfogadásával visszterhes jogügylet jött létre. A temetési szertartás során díszítésre felhasznált 180 szál szál rózsát nem találta indokolatlannak, ezért azok 393,7 eurós ellenértékében az alperest marasztalta. A büntető tárgyalásokkal összefüggő költségek közül elfogadta az első- és másodfokú határozat német nyelvre történő fordításának 400 eurós költségét, míg a II. rendű felperes tárgyalásokon való megjelenésével felmerült utazási, szállás- és tolmácsolási költséget nem ítélte szorosan összefüggésben állónak a balesettel, és nem tartotta észszerű kiadásnak, miután az ügydöntő határozatok tartalma elégséges lett volna a kárt okozó személy büntetőjogi felelősségét megalapozó körülmények megismeréséhez.

A hagyaték megszerzésével járó és a használaton kívüli hagyaték gondozásával kapcsolatban felmerült költségekre vonatkozó igényt teljes egészében alaptalannak találta az elsőfokú bíróság. Megállapította, hogy a hagyaték megszerzésével kapcsolatos költségek és a károkozás között az adekvát oksági kapcsolat ugyan fennáll, azonban az I.-II. rendű felperesek a megörökölt ingatlant bérbe adták, abból jövedelmük származott, így a károkszerzés Ptk.6:522.§ (3) bekezdésében tilalmazott szabályába ütközne, ha e költséget az alperesnek kellene viselnie.

Az elsőfokú részítélettel szemben az I. és II. rendű felperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatását, és a hagyaték megszerzésével és fenntartásával járó, valamint a büntető bírósági tárgyalásokon való részvétellel kapcsolatos költségek megtérítése körében a kereset teljesítését kérték. Hangsúlyozták, hogy a hagyaték megszerzésével járó költségeket hozzá kell számítani a temetéssel kapcsolatban felmerült költségekhez, miután e kiadások és a károkozás között az okozati összefüggés az elsőfokú bíróság által is megállapítottan fennáll. A megörökölt ingatlant nem vitásan bérbeadás útján hasznosították, azonban a haláleset és az ingatlan bérbeadása között háromnegyed év telt el, így a kiadás és a jövedelem nem egyidejűleg keletkezett. A bérbeadásból egyébként is veszteségük származott, amelynek igazolására csatolták az adóhatóság 2014., 2015. és 2016. évi határozatát. Az ingatlan értékesítése, mint lehetőség azért nem merült fel, mert az a szülőkre való emlékezés fontos helyszíne számukra. A büntető bírósági tárgyalásokon való megjelenéssel felmerült utazási, szállás és tolmácsolási költséggel kapcsolatosan hivatkoztak a

büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 55.§ (1) bekezdésére, amely biztosítja a sértett gyermekének, mint érdekeltnek a megjelenési, továbbá az indítványtételi, észrevételezési jogát és a fellebbezés lehetőségét is. A Be. által biztosított jogok gyakorlása nyilvánvalóan nem tekinthető észszerűtlennek, így az azokhoz kapcsolódóan felmerült költségek sem minősíthetők indokolatlannak. Kiemelték, hogy a nyomozati szakban nem az ellen folyt a büntetőeljárás, akit végül a büntető bíróság jogerősen elítélt, ezért mindenképpen jelen kívántak lenni a tárgyalásokon, ahol is a II. rendű felperes az egész családot képviselte.

Az alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be, amelyben a szállásadóknak megfizetett 100 euró, a virágkötőnek adott 50 euró, a temetésen éneklő három személy részére nyújtott 170 euró, valamint a 180 szál rózsa 370 eurós ellenértéke vonatkozásában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a nevezett személyek szívességet teljesítettek, nem szolgáltatást nyújtottak, míg a 180 szál rózsát túlzott költségeknek minősítette. Kérte a hagyaték megszerzésével és fenntartásával kapcsolatos követeléssel összefüggésben a határozat indokolásának módosítását. Álláspontja szerint e költségek az örökösök részéről történt vagyonszerzés miatt merültek fel, őket ezzel összefüggésben nem kár érte, vagyonukban nem értékcsökkenés, hanem éppen értéknövekedés állt be. Emellett minden örököst megillet az örökség visszautasításának joga is, de ezzel a lehetőséggel az I.-II. rendű felperesek nem kívántak élni. A használaton kívüli hagyaték költségei címén pedig az I.-II. rendű felperesek lényegében a már tulajdonukba került ingatlan terheit kívánják áthárítani az alperesre.

A fellebbezés nem alapos, a csatlakozó fellebbezés kisebb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel, illetve csatlakozó fellebbezéssel érintett körben a tényállást helyesen állapította meg, a részítéletben kifejezésre jutó érdemi döntésével és nagyobb részben annak indokaival is egyetértett a másodfokú bíróság.

Az alperesnek a kötelező gépjármű felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 27.§-a és a Ptk. 6:519.§-a szerinti helytállási kötelezettsége az elsőfokú eljárásban sem volt vitatott, a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelem kizárólag egyes kártérítési tételek megalapozottságát érintette.

A felperesek fellebbezése mindenekelőtt a hagyaték megszerzésével és az ún. használaton kívüli hagyaték fenntartásával kapcsolatos költségek tárgyában hozott elsőfokú ítéleti döntést támadta. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság elutasító döntését helyesnek találta, azonban indokait tekintve az alperes csatlakozó fellebbezésében foglaltakkal értett egyet.

A Ptk. 6:522.§ (2) bekezdés c) pontja értelmében a károkozó a teljes kártérítés körében köteles megtéríteni a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségeket.

A hagyaték megszerzésével és különösen annak fenntartásával kapcsolatos költségek a másodfokú bíróság álláspontja szerint kívül esnek a kárkötelmen. A hagyatéki költségek nem a szülők halála folytán az I.-II. rendű felpereseket ért hátrányok kiküszöbölését, illetve csökkentését szolgálják, hanem az I.-II. rendű felpereseket, mint örökösöket a vagyonszerzésre figyelemmel terhelik. E kötelezettségek az öröklési jogviszonyból fakadnak, és még közvetve sem terhelik a károkozót. Az örökhagyók halála folytán megszerzett ingatlanok fenntartásával kapcsolatos költségek viselésére pedig az I.-II. rendű felperesek, mint tulajdonosok kötelesek, azok kártérítés címén nem háríthatók át a károkozóra, illetve a helytállásra köteles alperesre.

A büntető bírósági tárgyalásokon való megjelenéssel kapcsolatosan felmerült, és a II. rendű felperes által érvényesített igényekkel összefüggésben az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a II. rendű felperestől nem vitatható el az a jogosultsága, hogy személyesen is figyelemmel kísérje a szülei halála miatti büntetőjogi felelősség megállapítását célzó eljárást. Miután azonban a büntető bíróság előtti megjelenésre nem kötelezték, képviseletéről - jogi képviselő meghatalmazásával - gondoskodott, az első- és másodfokú határozatokat anyanyelvén megismerhette, a megjelenésével kapcsolatos költségek nem tekinthetők olyan indokolt és célszerű költségnek, amelyeknek az alperesre való áthárítását jogosan igényelhetné.

Az alperes csatlakozó fellebbezését - az indokolás részbeni megváltoztatásán túlmenően - a másodfokú bíróság ugyancsak alaptalannak találta.

A bírói gyakorlat régóta következetes abban, hogy amennyiben egy tevékenység ellenértékén túlmenően mintegy hálából, köszönetképpen ad a károsult pénzbeli vagy egyéb vagyoni értékkel bíró ellenszolgáltatást (hálapénz, borralaló), annak megtérítésére igényt nem tarthat a károkozóval szemben. Abban az esetben viszont, ha a harmadik személy díjazást igénylő többlettevékenységet fejtett ki, akkor az annak ellentételezéseként juttatott összeg a károkozóval szemben érvényesíthető (Legfelsőbb Bíróság Pf.I.20.954/1967.).

Ezekre az indokokra is tekintettel helyesen marasztalta az elsőfokú bíróság az alperest a szállásadóknak, a virágkötőnek és az énekkar tagjainak kifizetett összesen 320 euróban, azt is értékelve, hogy a kifizetett összegek túlzónak semmiképpen nem tekinthetők. A virágkötőnek adott 50 euróval kapcsolatosan azt is hangsúlyozni kell, hogy a virágkötő a peradatok szerint csak a virág árát számította fel, munkadíját viszont nem, a kifizetett összeg tehát ténylegesen a teljesített szolgáltatás díja volt. A rózsák számát és azok ellenértékét pedig a másodfokú bíróság sem találta túlzónak, arra is figyelemmel, hogy a kártérítés alapját képező balesetben az I.-II. rendű felperesek mindkét szülője egyszerre hunyt el.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részítéletét fellebbezett részében - az indokolás részbeni módosításával - a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta, a teljesítési határidő kezdetét érintő, az 1952. évi Pp. 217.§ (1) és (6) bekezdése, valamint 219.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti pontosítással.

Az I.-II. rendű felperesek fellebbezése nem vezetett sikerre, az alperes csatlakozó fellebbezése csak kisebb részében volt eredményes, ezért a jogorvoslati kérelmekben vitássá tett követelésekre is figyelemmel az 1952. évi Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján az I.-II. rendű felperesek kötelesek az alperesnek másodfokú perköltséget fizetni a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A.§-a szerint meghatározott összegben.

A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben feljegyzett fellebbezési és csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket megfizetésére a felek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a személyes költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelesek.

A fellebbezési eljárásban véglegesen elbírált kérdéseket érintő eljárási költségek viseléséről a 4/2009. (XII.14.) PK vélemény I.1. pontja alapján rendelkezett a másodfokú bíróság.

Pécs, 2018. január 25.

. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán
Judit s.k. bíró